

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Uppföljning av 2006 års granskningar

Krokoms kommun

4 september 2009

Erik Palmgren

Revisionskonsult

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund och revisionsfråga	2
2.2	Metod och avgränsning	2
3	Resultat av uppföljningen	3
3.1	Årsbudgetdokumentet.....	3
3.2	Bidragsgivning till barn och ungdomsföreningar.....	6
3.3	Fakturering och kravverksamhet vatten och renhållning	7
3.4	Kostenheten	10

2009-09-04

Maj-Britt Åkerström
Kundansvarig

Erik Palmgren
Revisionskonsult

1 Sammanfattning

Målet med revisorernas arbete är inte bara att det efter årets slut ska leda till en revisionsberättelse. Revisorernas arbete ska också leda till en bättre trygghet, säkerhet och effektivitet. Därför är det nödvändigt att de förslag som lämnats tidigare år löpande följs upp så att revisorerna kan bedöma om erforderliga åtgärder vidtagits från kommunens sida. Krokoms kommuns förtroendevalda revisorer har därför gett Komrev inom PricewaterhouseCoopers i uppdrag att göra en uppföljande studie av de granskningar som genomfördes under 2006, för att utreda hur de synpunkter och förslag till åtgärder revisorerna lämnade i sina revisionsrapporter har behandlats av respektive nämnd och om åtgärderna har genomförts i verksamheterna.

Vi konstaterar att nämnderna i stor utsträckning genomfört eller håller på att genomföra de åtgärder som revisorerna föreslagit i sina tidigare granskningar.

Inom följande områden/punkter har nämnderna inte följt revisorernas föreslagna åtgärder:

- En sammanfattande analys och värdering om vart kommunen är på väg ekonomiskt finns inte i budgetdokumentet. Vi vidhåller att en sammanfattande analys skulle höja informationsvärdet i kommunens budgetdokument ytterligare. Att redovisa skattesatsen i budgetdirektiven till budgetdokumentet räcker inte utan skattesatsen bör framgå i budgetdokumentet.
- Bidragsnormerna för bidrag till barn- och ungdomsföreningar behöver aktualiseras och stickprovskontroller av bidragsansökningar bör ske i tillräcklig omfattning för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll.
- Personalkostnader för timanställd personal periodiseras inte. Enligt grundläggande redovisningsprinciper ska detta ske. Vi vidhåller därför att denna kostnad ska periodiseras, åtminstone i års- och delårsbokslut.
- Vi vidhåller även vår tidigare rekommendation att interndebitering av måltider för barn och elever bör ske.

Vi föreslår att revisorerna fortsätter att följa ovan redovisade punkter.

2 Inledning

2.1 Bakgrund och revisionsfråga

De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag till åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del i revisionens arbete är därför att följa upp tidigare granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa. Krokoms kommuns revisorer har uppdragit till Komrev inom PricewaterhouseCoopers att följa upp granskningar genomförda under 2006.

Följande revisionsfråga är aktuell:

- Vilka åtgärder har blivit genomförda med anledning av de förslag och synpunkter som lämnats i 2006 års revisionsrapporter?

2.2 Metod och avgränsning

Genomgång har skett av revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder som angetts i lämnade revisionsrapporter och missivbrev till nämnder och styrelser. Därefter har granskning skett av eventuella svar som revisorerna fått från respektive nämnd/styrelse. Angivna dokument har samlats in, skriftliga frågor har ställts till berörda tjänstemän. Därefter har en bedömning gjorts av om åtgärder eventuellt kvarstår att genomföras.

Uppföljningen avser bara de granskningar där synpunkter och förslag till åtgärder redovisats. Således berörs inte de områden som bedömts fungera tillfredsställande. Inte heller berörs genomförd granskning av delårsrapport och årsredovisning, dessa följs upp på annat sätt. Uppföljning har skett av följande revisionsrapporter:

▪ Årsbudgetdokumentet	▪ Fakturering och kravverksamhet
▪ Bidragsgivning till barn- och ungdomsföreningar	▪ vatten och renhållning
	▪ Kostorganisationen

Revisionsrapporter som ej varit aktuella för uppföljning:

▪ Mindre projekt	▪ Uppföljning av två tidigare granskningar: Äldreomsorgens kvalitet och Kvalitetsfaktorer i skolan
▪ Uppföljning & kontroll bygglov och svartbyggen	▪ Utskrivningsklara patienter (enkel fråga)
▪ Slutredovisning Nya Blomstergården	

3 Resultat av uppföljningen

3.1 Årsbudgetdokumentet

Revisionsrapport daterad januari 2006. Följebrev daterat 2006-03-23. Rapporten är överlämnad med begäran om svar till 2006-05-04 med angivande av åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas med anledning av rapporten.

Nämnd	Behandlingsdatum och §
Kommunstyrelsen	2006-11-22, § 140

Revisorernas förslag till åtgärder 2006	Nämndens beslut/svar 2006	Förvaltningens svar om aktuellt läge
	I 2007 års budgetdokument har det mesta av de synpunkter revisionen framfört tillgodosetts. I arbetet med budget 2008 kommer ytterligare förbättringar att genomföras, exempelvis införande av prestationsmått och mer omfattande kommentarer, analyser och budgetantaganden. Framtagande av mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning sker i budgetprocessen.	
I budgetdokumentet saknas: - en politisk kommentar, där den politiska ledningen i ett begränsat avsnitt kan beskriva de politiska överväganden som ligger till grund för budgeten.		I budgetdirektiv, kopplade till budget, finns detta med sedan ett antal år.

Revisorernas förslag till åtgärder 2006	Nämndens beslut/svar 2006	Förvaltningens svar om aktuellt läge
<p>I budgetdokumentet saknas (forts): - vision, verksamhetsidé och övergripande mål. I ett färdigställt budgetdokument bör dessa mål redovisas tillsammans med nämndernas beskrivning av hur de tar till sig målen och konkretiserar dessa till något som är utförbart och uppföljningsbart.</p>		<p>Finns i budget 2009. KS övergripande mål omarbetade inför 2009, inkl tydligare målstyrningsmodell (God ek. hushållning...). Dock är nämndernas mål såsom de beskrivs i detaljbudgetdokumentet inte självklart uppföljningsbara på den nivån. Nämnderna själva har att konkretisera/bryta ned/följa upp.</p>
<p>- en omvärldsanalys, över vad som händer i omvärlden och som under planeringsperioden bedöms komma att påverka kommunens förmåga att ge medborgarna en god service.</p>		<p>I budget för 2009, och ännu tydligare inför 2010, finns sådana avsnitt.</p>
<p>- övergripande handlingsplaner, som berör hela organisationen som tex minskande av sjuktal, ökad jämställdhet, kompetensutveckling, lönepolitik, lokalförsörjning, omstruktureringsåtgärder etc bör i den mån de förekommer, beskrivas i ett inledande avsnitt.</p>		<p>Inte i särskilt avsnitt, men några av dessa områden finns i form av mål (sjuktal), som i sig följs upp. Åter annat i avsnitt enl ovan.</p>
<p>- skattesatsen, vilket är ett lagkrav.</p>		<p>I budgetdirektiven, som bör anses vara en del av budgetdokumentet.</p>

Revisorernas förslag till åtgärder 2006	Nämndens beslut/svar 2006	Förvaltningens svar om aktuellt läge
<p>I budgetdokumentet saknas (forts): - budgetantaganden, över de grundläggande antaganden som planeringen vilar på tex befolkningsutveckling, beräknad lönekostnadsutveckling, inflation, räntor etc och som hjälper läsaren att värdera om budgeten är stark eller svag.</p>		Finns.
<p>- sammanfattande analys och värdering, om vart kommunen är på väg ekonomiskt, personellt och verksamhetsmässigt. En sådan analys förmedlar till medarbetare, allmänhet och förtroendevalda den gemensamma bilden av kommunens förmåga att på lång sikt kunna uppfylla medborgarnas krav på en god service.</p>		Nja, inte ett sammanfattande avsnitt. Dock finns i nämndernas egna verksamhetsplaner/detaljbudgetar, beskrivning av detta, men ur ett nämndsperspektiv.
<p>- en finansiell analys med avstämning av de finansiella målen.</p>		Avstämning av finansiella mål finns i budget och fr.o.m. 2009 sker kvartalsvis återrapportering till KS och KF.

Revisionell bedömning

Vår revisionella bedömning är att kommunstyrelsen har genomfört och är på väg att genomföra föreslagna åtgärder. Vi vidhåller att en sammanfattande analys och värdering om vart kommunen är på väg ekonomiskt skulle höja informationsvärdet i kommunens budgetdokument ytterligare. Att redovisa skattesatsen i budgetdirektiven till budgetdokumentet räcker inte utan skattesatsen bör framgå i budgetdokumentet.

3.2 Bidragsgivning till barn och ungdomsföreningar

Revisionsrapport daterad 18 oktober 2006. Följebrev daterat 2006-10-24. Rapporten är överlämnad med begäran om svar till 29 november 2006 med angivande av åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas med anledning av rapporten. Något svar från kommunstyrelsen finns dock ej.

Nämnd	Behandlingsdatum och §
Kommunstyrelsen	-

Revisorernas förslag till åtgärder 2006	Nämndens beslut/svar 2006	Förvaltningens svar om aktuellt läge
Det är snart tio år sedan bidragsnormerna fastställdes varför det kan finnas anledning att pröva om de fortfarande bedöms som aktuella.	Nämndsvaret finns ej.	Förvaltningens bedömning är att bidragsnormerna inte är aktuella. Dom tar bl. a. inte hänsyn till vilken storlek på verksamheten som bedrivs på anläggningen. En större förändring krävs. Denna bedöms komma att kräva mycket tid och resurser.
Kommunen bör från samtliga bidragssökande föreningar inhämta de uppgifter som anges i bidragsnormerna innan bidrag utbetalas.		Idag fungerar detta sådär. Under några år har föreningarna haft uppfattningen att inte behöva söka bidrag skriftligen och ej heller skicka verksamhetsberättelse m.m. Idag betalas inga bidrag ut utan att fullständig ansökan görs.
För att säkerställa den interna kontrollen avseende riktigheten i ansökan bör kontrollen av ansökningarna förbättras, tex genom årliga systematiska stickprovskontroller av aktiviteter och närvarande deltagare samt att sammanställa statistik / jämförelser avseende utveckling för olika föreningar mellan olika år.		Stickprovskontroller har endast gjorts på Lokalt Aktivitetsstöd de senaste åren. I övrigt har inte tid och resurser funnits.

Revisionell bedömning Vår bedömning är att föreslagna åtgärder inte är genomförda fullt ut. Vi noterar att bidragsnormerna behöver aktualiseras och att stickprovskontroller inte sker i någon större omfattning.

3.3 Fakturering och kravverksamhet vatten och renhållning

Revisionsrapport daterad 19 januari 2007. Följebrev daterat 2007-03-12. Rapporten är överlämnad med begäran om svar till 27 april 2007 med angivande av åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas med anledning av rapporten.

Nämnd	Behandlingsdatum och §
Samhällsbyggnadsnämnden	2007-04-24, § 29

Revisorernas förslag till åtgärder 2007	Nämndens beslut/svar 2007	Förvaltningens svar om aktuellt läge
	Nämnden har tagit del av rapporten och arbetet med att förbättra de utpekade områdena har påbörjats. Renhållningschef får i uppdrag att se över de nuvarande rutinerna för renhållnings- och slamtömningsverksamheterna i enlighet med revisorernas förslag till utveckling.	
Fullfölj påbörjad inskolning av en ytterligare handläggare så snart som möjligt för att reducera sårbarheten avseende debitering och krav av berörda tjänster.		Nämnden har budgeterat för en halvtidstjänst och kommer att söka personal till denna tjänst. I dag har vi en kunnig före detta anställd som fullgör denna halvtidstjänst.
Komplettera snarast arkivhanteringsplanen med uppgifter om det räkenskapsmaterial som lagras i IT-stödet EMS.		I dokumenthanteringsplanen finns även en arkivhanteringsplan, som tar med räkenskapsmaterial som lagras i IT-stödet EMS.

Revisorernas förslag till åtgärder 2007	Nämndens beslut/svar 2007	Förvaltningens svar om aktuellt läge
<p>Upprätta rutiner för att säkerställa att debitering sker av alla utförda tjänster avseende slamtömning. Dokumentera detta och övriga rutiner som används för att säkerställa att debitering sker av alla utförda tjänster.</p>		<p>Förvaltningen har säkerställt att debitering sker av alla utförda tjänster avseende slamtömning. Slamentreprenör får nu lämna ifrån sig faktureringsunderlaget tidigt, så att bättre tidsmässig överensstämmelse mellan ersättning till entreprenör och erhållen intäkt uppnås.</p>
<p>Ange i informationsmaterial om aktuella taxor när fakturering ska ske.</p>		<p>Kunderna erhåller information om aktuella taxor i samband med räkningsutskick.</p>
<p>Bygglov avseende slambrunnar bör regelmässigt delges debiteringsansvarig avseende slamtömning.</p>		<p>Beviljade tillstånd har erhållits från Miljö- och hälsoskyddskontoret sedan har kunden själv begärt när slamtömning ska ske.</p>
<p>Blanketterna som används vid avläsning av vattenmätare bör undertecknas av den som utför avläsningen.</p>		<p>Blanketterna undertecknas av den som gör avläsningen.</p>
<p>Minneskort och handskanner som används vid avläsning av tömning av sopkärl bör alltid lämnas in för registrering minst en gång per vecka för att minimera risk för att gjorda avläsningar förloras.</p>		<p>Registreringen sker i dag varannan vecka, men ska innan årets slut (2009) utföras en gång/vecka.</p>
<p>Överväg att se över avtalet med slamtömningsentreprenör med mål att uppnå bättre tidsmässig överensstämmelse mellan ersättning till entreprenör och erhållen intäkt från avgifter.</p>		<p>Förvaltningen har sett över avtalet och gjort en överenskommelse med entreprenören att han ska skicka in faktureringsunderlaget så fort tjänsterna är utförda.</p>

Revisorernas förslag till åtgärder 2007	Nämndens beslut/svar 2007	Förvaltningens svar om aktuellt läge
Utveckla förklarande text på bokföringsorder som upprättas i samband med kontoavstämningar och vid avskrivningar av fordringar.		Förklarande text på bokföringsordrar är utfört.
Överväg om betalningspåminnelse ska skickas ut tidigare än vad som sker idag. Eventuella merkostnader och merarbete bör då vägas mot möjligheten att ge en känsla hos berörda abonnenter att angivna förfallodagar ska följas.		Idag har förvaltningen en rimlig tid beträffande utskick av betalningspåminnelse, som stämmer någorlunda med våra merkostnader och merarbete kontra kundernas betalningsdisciplin.
Beslut om avskrivningar ska fattas av nämnden eller genom beslutad delegation.		Utförs i dag av VA & Renhållarna själva via delegation.
Tillgodoräkna abonnentkollektivet influtna dröjsmålsräntor och värdereglering av fordringar i samband med bokslut.		Genomfört.
Vi rekommenderar att kommunen ser över sin kravpolicy t ex enligt det erbjudande Intrum Justitia lämnat i sin offert.		Förvaltningen arbetar i dag med den kravpolicy som Intrum Justitia lämnat i sin rapport.

Revisionell bedömning

Vår bedömning är att samhällsbyggnadsnämnden i hög grad har genomfört eller påbörjat genomförandet av revisorernas föreslagna åtgärder.

3.4 Kostenheten

Revisionsrapport daterad 8 februari 2007. Följebrev daterat 2007-03-12. Rapporten är överlämnad med begäran om svar till 27 april 2007 med angivande av åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas med anledning av rapporten.

Nämnd	Behandlingsdatum och §
Samhällsbyggnadsnämnden	2007-04-24, § 28

Revisorernas förslag till åtgärder 2007	Nämndens beslut/svar 2007	Förvaltningens svar om aktuellt läge
	Nämnden är mycket väl medveten om att kostenheten inte har haft tillräckliga förutsättningar att bedrivas inom given budgetram och har inför budget 2008 begärt tilläggsanslag av budgetberedningen.	
Vi konstaterar att samarbetet mellan verksamhetsförvaltningarna och samhällsbyggnadsförvaltningen behöver utvecklas med mål att driftkostnadskalkyler för tillkommande verksamhet ska täcka in alla tillkommande kostnader dvs även för kostenheten (och lokalkostnader, städ m fl)	Kommenteras ej.	I samband med nybyggnation alt utökning av verksamhet tas numera hänsyn till samtliga driftskostnader. Utveckling av rutiner pågår ständigt.
Vi rekommenderar att avtalet med Trångsvikens Bygdegård sägs upp till omförhandling.	Kommenteras ej.	Nytt avtal är skrivet med Trångsvikens bygdegårdsförening gällande from 2009-01-01.
Samhällsbyggnadsnämnden bör revidera kostenhetens budget 2007 och/eller vidta kostnadssänkande åtgärder.	Kommenteras ej.	Pågår. Kostnadssänkande åtgärder införs ständigt. Bl a konverterig av produktionskök inom förskolor till mottagningskök.

Revisorernas förslag till åtgärder 2007	Nämndens beslut/svar 2007	Förvaltningens svar om aktuellt läge
<p>Ingen intern kostnadsfördelning sker. Det innebär att verksamheterna tillhandahåller en nytthet utan att behöva betala för detta. Vi föreslår att tidigare beslut att inte interndebitera nyttjande förvaltningar för tjänster tas upp till ny prövning.</p>	<p>Kommenteras ej.</p>	<p>Internfakturering genomförs bla vid fakturering av måltider (enbart livsmedelskostnader) inom fritidsverksamheten. Externa ersättningar från matabonnemang inom äldreomsorgen samt från matkuponger tillförs kostenheten. Skolmåltider för barn och elever internfaktureras inte.</p>
<p>Kostenheten måste skyndsamt räkna fram den verkliga kostnaden för en skollunch och som ersättning ta ut minst den kostnaden eller det värde som skattemyndigheten fastställt för en lunch.</p>	<p>Kommenteras ej.</p>	<p>Nytt lunchpris är framräknat och verkställs i samband med skolstarten ht-2009. Det nya priset är 45 kr / lunch. I priset ingår alla kostnader.</p>
<p>Vi anser att personalkostnaden för timanställda ska periodiseras och att kupongrutinerna behöver ses över och den interna kontrollen kring dem förstärkas.</p>	<p>Kommenteras ej.</p>	<p>Periodisering av kostnader för timanställda ej genomfört. Kuponghantering: I förvaltningens plan ligger att betalning för lunchkuponger ska ske i form av löneavdrag. Med anledning av att införandet av ett nytt personalredovisningssystem (Heroma) pågår har detta blivit framflyttat i planen. Systemet medför att all hantering av kontanta medel upphör. Ang interna kontrollen sker den genom att mängden kontanter redovisas och jämförs med det antal kuponger som är utlämnade.</p>

Revisionell bedömning

Vår bedömning är att samhällsbyggnadsnämnden har genomfört och påbörjat arbetet med att genomföra föreslagna åtgärder. Vi noterar dock att periodisering av kostnader för timanställda ej är genomfört. Vi vidhåller att personalkostnaden för timanställda ska periodiseras, åtminstone vid periodavslut dvs. vid delårs- och årsbokslut. Vi vidhåller även att interndebitering av måltider för barn och elever bör ske.